

Wie mocht daartegenover zwijgen? Maar wie niet zweeg en sprak (dat is: zich vrijmaakte) werd uit het ambt verdreven (dat was de scheuring!). En hoevele werden niet tot spreken opgejaagd? Als hij wil kan Ds Schep van mij een aantal namen van predikanten krijgen, die van zichzelf niets zeiden, maar die door collegae tot een verklaring van instemming geprest werden en toen zij dat weigerden uit het ambt gestoten werden. Moesten die dat toen maar zoo laten? Hadden zij niet de roeping door te gaan met het werk waartoe Christus hen geroepen en waaruit Hij hen niet ontslagen had?

Het laat zich wel gemakkelijk zeggen, dat men „den weg van 'menigmaal herhaalde gravamen' (pag. 75) had moeten gaan. Maar hoe verging het het voorstel „Amsterdam (Ds S. G. de Graaf)”? Men leze nog eens „Reformatiestemmen” van 26/10-'44 en 4 en 14 Jan. '45. Over dit sympathieke voorstel heeft de Commissie nooit vergaderd! Alleen Prof. Grosheide schreef er een afwijzend rapportje over, dat ingediend werd alsof het van de Commissie was. Zoo bracht men gravamina om hals reeds voor zij ter Synode waren! En dit pad hadden we moeten gaan? Maar we ZIJN het gegaan. Tot het einde toe! Den weg van het menigmaal herhaalde gravamen. En..... we zouden dien weg weer gegaan zijn, was hij niet opgebroken geworden! Hier worde herinnerd aan wat Prof. Dr K. Schilder aan de Synode schreef: „..... als het in een kerk mis is, er is nog wat te redden „stel dan het conflict tusschen Gods Woord en haar aan de orde..... Breng de kerk tot „Entscheidung”, dwing haar tot een principieele beslissing. En eerst als zoo'n welbewuste afgedwongen beslissing gevallen is, eerst dan is het tafellaken doorgesneden; en als ge dan zóó erult geworpen zijt, dan loopt de lijn van het fundament van apostelen en profeten dóór, daar waar gij staat” (K. C. van Spronsen: De waarheid luistert nauw, pag. 65/66). Er was nu een „Entscheidung” gekomen. Er was uitgeworpen! Toen had ieder maar de lijn van het fundament van Apostelen en Profeten te volgen. Ds Schep moet niet voorbijgaan wat er gebeurd was!

Ook worde herinnerd aan wat de Friesche Predikanten in hun aangehaalde boekje schrijven op pag. 26: „Wij begonnen daartoe met op te merken, dat een zonder meer verder gaan met het zenden van bezwaarschriften naar de Gen. Synodes onzer kerken ons voorshands onvruchtbaar lijkt”.

DS SCHEP STELT DE VRIJMAKING VERKEERD VOOR.

Het staat nu wel niet met zooveel woorden in zijn brochure, maar heel het betoog heeft tot achtergrond: De vrijmaking was wegloopen! Dat had men niet moeten doen. Men moest den weg van het herhaalde gravamen gaan.

Het is dezelfde redeneering, die de orthodoxie in de Hervormde Kerk al jaar en dag tegenover de Afscheiding laat hooren. Daarbij doet dan ook het verkeerd gebruikte beeld van de kinderen, die bij moeder moesten blijven, opgeld. Alsof de kinderen hier niet zelf de moeder zijn!

Doch niemand is weggelopen eer door een klare afsluitende handeling aan allen gezegd was: Gij, die onze (verkeerde) leer niet wilt aanvaarden en die voor ons (vermeend) gezag niet wilt buigen — wordt in ons midden niet geduld. En het is die UITWERPING, die uiteengegreven heeft. Zoo moet men niet redeneeren: De vrijgemaakten hadden niet heen moeten gaan. Maar: wij hadden niet weg moeten zenden.

Door te redeneeren gelijk hij doet, gaat Ds Schep van een verkeerde voorstelling der vrijmaking uit; en schiet hij telkens naast zijn doel.

In ditzelfde verband moet opgemerkt, dat de „eenheid” niet meer gemaakt behoeft te worden. God heeft haar reeds gegeven. Hij heeft een groot deel der kerken bij de eenigheid der leer bewaard. En al wat nu te doen is, is dat ieder deze eenigheid voort voort onderhoude en niet bestrijde.

Maar Ds Schep stelt het à la Oosterbeek, alsof „de Geref. Kerken sinds 1944 in gescheidenheid leven”. Dit verwondert ons niet zoo. Want gelijk eertijds naar zijn eigen zeggen „felle verontwaardiging” hem verhinderde juist te zien, zoo verhindert het gaan op een verkeerd pad hem nog het werk Gods in de vrijmaking goed te zien. Doch daardoor vindt veel van zijn critiek op de vrijmaking bij ons geen erkenning.

Want Ds Schep kan zijn brochure wel besluiten met het zeggen: „Zo (n.l. door tot „beking” en eenheid te roepen) maken zij, die de vrijmaking hartgrondig verwerpen, gelijk schrijver dezes, zich vrij. Vrij in hun conscientie voor God. Vrij van de zonden van hun kerk, die zij liefhebben”..... maar dit zijn slechts woorden!

Vrij van de zonden van zijn kerk.....?

In de Kerkbode voor Drente (zie Perschoon van De Reformatie van 29/1-'49) toonde ik nog pas aan, dat Ds Schep de zonden van zijn Kerk voor den Rechter mee tracht te verdedigen! En hij laat collecteeren voor de Theol. School, die de door hem te eng bevonden leerbinding als schoon en kerkvergaderend prijst. Ook zegt hij in zijn ambt „weest gegroet” tot hen, die naar zijn eigen oordeel de eenheid der belijdenis schenden. Maar „hartgrondig” houdt hij zich in zijn ambt ver van wie voor de door hem geprezen leer lijden en strijden.

Men kan zich zoo doende wel inbeelden „zich vrij

te maken” van de zonden van zijn kerk, maar men blijft er mee verbonden door eigen verkeerde wilsbeslissing en dat verhindert het rechte zien.

Zoo biedt de brochure van Ds J. A. Schep ons een belijdenis zonder bekeering. Een belijdenis, dat hij tevoren verkeerd streed en niet goed leerde. Maar geen bekeering. Want hij blijft in het synodale schuitje. En daar roept hij wel „wat nu, wat nu?”..... maar het schuitje zal doorvaren, en..... Ds Schep meenemen,

DE CRISIS VAN HET GEZAG

in het bedrijfsleven (XV)

Aan het eind van zijn geschrift „De arbeider in de nieuwe samenleving” brengt prof. dr W. F. de Gaay Fortman in herinnering een preek van Talma, door dezen gehouden in een Zondagavonddienst tegen het einde der 19e eeuw in de kerk te Vlissingen, nadat hij des middags had gedebatteerd met Domela Nieuwenhuis, den bekenden anarchist en vroegeren Lutherischen predikant. In dien Zondagavonddienst, waartoe hij ook de bezoekers van die vergadering had uitgenoodigd, preekte Talma over den tekst uit Jes. 13 vs 12: „Ik zal maken, dat een man dierbaarder zal zijn dan goud, en een mensch dan fijn goud van Ofir”. Van deze preek van Talma zegt prof. de Gaay Fortman, dat zij „eenerzijds een getuigenis was tegen de bestaande economische verhoudingen en hen, die deze verdedigden, omdat daarvan een bedreiging uitging van „het menselijke in den mensch”, anderzijds tegen het socialisme van zijn dagen, omdat het zijn aandacht uitsluitend richtte op verbetering van de materiele positie van den arbeider en vergat, dat de broodvraag alleen niet beslissend is” (blz. 100). Wij weten niet of daarmee thema en verdeling van deze preek inderdaad zuiver en volledig zijn weergegeven, doch nemen aan dat in het bovenstaande wel geen grove onjuistheden zullen zijn binnengeslopen in de weergave. Wanneer prof. de Gaay Fortman op blz. 100 van zijn brochure deze interessante, historische mededeeling doet, dan komt hij daarbij vervolgens tot de constatering, dat sindsdien de mogelijkheid van een volledige ontplooiing van den arbeider als mensch, ook in het rechtsleven in feite door schier alle groepen is aanvaard. Het anarchisme kon geen vat krijgen op een betekenend aantal arbeiders, het consequente Marxisme heeft evenmin blijvend beslag op hen kunnen leggen, volgens den professor, en de ontwikkeling van het N.V.V. in de laatste jaren bewijst volgens hem, dat het besef voor de betekenis der geestelijke waarden daar groeiende is. Hij is dus optimistisch gestemd.

Het spijt ons, dat wij dit standpunt niet kunnen deelen. Op een ander tijdstip dan dit krijgen wij wellicht eens gelegenheid dit te motiveeren. Nu zou het ons te ver voeren.

Geheel in den geest van deze preek van Talma is ook de preek, die ds Jhr J. L. A. Martens van Sevenhoven over dezen tekst van Talma gehouden heeft. Deze predicaatie is opgenomen in de uitgave Christendom en Maatschappij in een brochure, die zelfs tot titel draagt het opschrift boven deze preek: „Een mensch meer waard dan goud”, een duidelijke herinnering aan de woorden van Jes. 13 : 12 in de redactie van de Statenvertaling. (Uitgave Christelijk Nationaal Vakverbond in Nederland, 1948, uitgave Edececa, Hoorn.)

Deze preek kunnen wij wel beoordeelen, omdat zij voor ons ligt. Wij ontvingen deze brochure toegezonden door prof. dr W. F. de Gaay Fortman, wien wij daarvoor onzen hartelijken dank bij dezen betuigen.

Deze tekst uit Jes. 13 : 12 had Talma volgens ds Martens van Sevenhoven „gegrepen omdat dit woord Gods uitdrukking geeft aan de betekenissen van den mensch, in zijn afhankelijkheid van God, in zijn door Hem gestelde roeping en deze tekst werd voor hem de lamp voor den voet en het licht op het levenspad bij de ontwikkeling en ontplooiing der beginselen van de eigen plaats der Christelijk-socialen beweging”. De prediker vervolgt: „Zoo is deze tekst meermalen in Uw midden herhaald en op menige mijlpaal in den voortgang Uwer beweging ook voor de later komende mannen tot richtsnoer geweest”. De preek werd uitgesproken bij gelegenheid van de opening van de Kaderschool van het C.N.V. op 3 Jan. 1948. De prediker wijst zijn hoorders er op, in navolging van Talma, dat „Hij zal maken dat een man kostelijker is dan goud, ja dan veel fijn goud van Ofir. Het kostbaarste en het kostelijkste van deze aarde neemt de profeet Jesaja in opdracht Gods tot beeld, om uit te drukken, dat een man, een mensch, in waardij dat kostbaarste te boven gaat” (bl. 8). Vervolgens wordt opgemerkt, dat „de mensch alleen in onderwerping aan den Heere, in afgeleide soevereiniteit die hooge waarde kan bezitten en dien hoogen staat inneemt” (blz. 9).

„Los van den Heere brengt de mensch van zijn hooge roeping en waarde niets, maar dan ook niets terecht”. „Zoo komt de mensch met zijn hooge roeping ook schuldig te staan tegenover den Heere, dien hij looliet, tegenover zichzelf, doordat hij zijn plaats niet meer weet, tegenover den naaste, wien

tenzij — wat mogelijk is en door ons begeerd wordt — hij zich eens werkelijk komt vrij te maken.

A.

v. B.

Candidaats-examen

Voor het Candidaats-examen zijn geslaagd de heeren: G. Blijdorp, 1e Pijnackerstraat 110, Rotterdam en J. v. d. Haar, Ritzema Boslaan 22, Utrecht.

POLITIEK EN SOCIAAL LEVEN

hij in hoogmoed en eigenwaarde, in eerezucht en zelfzucht, de hem toekomende plaats ten doode toe bestrijdt” (blz. 9). „Zoo zien wij door den loop der historie de tyrannen optreden, de machtige wereldheerschers, die de volkeren aan hun wil onderwerpen en hen tot willlooze slaven maken van eigen eerezucht”. „Zoo zien wij telkens en niet in het minst in de ongebreedelde kapitalistische samenleving den mensch, van zijn persoonlijke waarde ontdaan, zooals het dikwijls zoo juist is uitgedrukt, verlengstuk worden van de machine, tot schakel worden die het bedrijf in stand houdt, op één lijn gesteld met de machine, of misschien zelfs wel minder gewaardeerd dan deze. Zoo zien wij de grauwe uniforme massa, waarin het individu met zijn hooge waarde volkomen onder gaat. Tegenover dat doodende gevaar zegt God: „Ik zal de hoovaardij der tyrannen vernederen en Ik zal den mensch maken kostelijker dan goud”. — Tot zoover de preek.

Volgens dezen dominee in elk geval, en waarschijnlijk ook volgens ds Talma, zegt zulks de HEERE der heirscharen en op aanwijzing van deze leeraars der Schrift is, zooals wij vernamen, deze tekst van Jes. 13 : 12 meermalen in den kring van het C.N.V. herhaald en op menige mijlpaal in den voortgang van deze beweging ook voor de later komende mannen tot richtsnoer geweest. De kaderschool is er mee ingewijd. — Dat wil dus alles bij elkaar nog wel wat zeggen.

Er behoort moed toe om tegen zooveel getuigen in te gaan.

En toch wagen we het met Gods Woord. Wij vragen: ZEGT DAT DE HEERE INDERDAAD IN JES. 13 : 12? Wij gelooven er niets van. Men leze er eenvoudig Jes. 13 op na, het hoofdstuk van den ondergang van Babel, die voorzegt wordt. Dat vers 12 van dien man door God dierbaarder gemaakt dan dicht goud en van dien mensch dierbaarder dan fijn goud van Ofir, staat midden tusschen van den hemel vallende sterren, verduisterde zon en niet lichtende maan, profetie van het eindgericht (vers 7 tot 11), en een beroerden hemel en een van haar plaats bewogen aarde, vanwege de verbolgenheid des HEEREN der heirscharen, en vanwege den dag Zijns hittigen toorns. Waarop volgen de apocalyptische beangstigende beelden, die doen zien, dat al wie gevonden wordt zal doorstoken worden, en al wie daarbij gevoegd is, zal door het zwaard vallen, ook zullen hunne kinderkens voor hunne oogen verpletterd worden, hunne huizen zullen geplunderd en hunne vrouwen geschonden worden (vers 13 tot 16).

Wie waagt het bij zulk een tafereel een hooggestemd lied aan te heffen op de waarde van den mensch, op „de hooge waarde van het individu”, wanneer God tes gerichte verschijnt en de goddeloozen verdeeld worden? Reeds eenvoudige lezing van dit Schriftgedeelte kan elken lezer ervan overtuigen, dat de betekenis van dien mensch, die dierbaarder is dan goud een totaal andere moet zijn, dan ons door deze predikers wordt voorgehouden. Het is geen zaak van verheugen, het is een zaak van namelooze verschrikking, de inhoud van dat twaalfde vers. En het valt te betreuren, dat Schriftverklaarders zoo klakkeloos op den klank van de Statenvertaling af een vers uit zijn verband rukken en dan een klinkende leuze gaan maken van hetgeen niets anders is dan een woord van onheilspellend gericht.

Ter nadere adstructie voor deze eenig goede exegese zooals deze reeds blijkt bij eenvoudige lezing van dit Schriftwoord, beroep ik mij thans op prof. dr J. Ridderbos. In de zaken, de laatste jaren kerkelijk aan de orde, is hij onze tegenstander, en weigeren wij te bukken onder het juk, waaronder hij de kerken gelegd heeft en houdt met anderen, voor zoover zij zich daarvan niet vrijmaakten. Wanneer wij op onze boekenkast wel eens een blik werpen, en daar ook publicaties van zijn hand zien staan, dan zeggen wij wel eens: hoe jammer toch dat ons oordeel over het kerkwerk van dezen man gedurende de laatste jaren zoo radicaal afwijzend moet zijn om Gods wil. Dat dit ons niet weerhoudt zijn werk uit het verleden te raadplegen zal nu blijken. Wij gaan eens na hoe prof. Ridderbos dat twaalfde vers van Jes. 13 vertaalt: „Ik zal stervelingen zeldzamer maken dan fijn goud, en menschen dan Ofir's edel metaal”. Boven dit gedeelte van Jes. 13 : 2 tot 22 schrijft de professor in de Korte Verklaring (J. H. Kok, 1922, Kampen) op blz. 88: „Het gericht over de stad”. En in zijn toelichting op dit vers schrijft hij: „Geen wonder, dat op zulk een

dag menschen schaaarscher (spatiëring van ons, G.) worden dan het edelste goud. Immers, wie zal bestaan, als Hij verschijnt?" (biz. 90).

Het is diep betreurenswaardig en sterk te veroordeelen, dat predikers zó met de Heilige Schrift om-springen als met een boek vol motto-teksten; en dat, indien het waar is wat deze dominee zegt in zijn preek, voormannen der christelijke arbeidersorganisaties ja-renlang dezen totaal uit zijn verband gerukten tekst tegen zijn duidelijke strekking ingaande hebben ge-bruikt als richtsnoer. God zegt in Jes. 13:12, terwijl Hij ons bepaalt bij de catastrophale gebeurtenissen aan het einde der dagen: Ik maak de menschen zeld-zamer dan fijn goud; zoo verschrikkelijk is het! Is het niet alsof wij bepaald worden bij de opening van het vierde zegel uit het Boek der Openbaring, waar-bij aan den rijder op het valse paard macht wordt ge-given om te doden tot het vierde deel der aarde toe? En daar komt nu een dominee en een Chr. Vak-beweging, en die gebruikt zoo'n tekst als leuze: Een mensch kostbaarder dan goud. Geheel misduid en ver-keerd opgevat.

Wanneer wij aan deze zaak zooveel aandacht wij-den, dan is het, om onszelf en ook onze mannen in de Christelijke organisaties op het hart te binden: heb toch eerbied voor het woord van uwen God en misbruik het niet. Dit is geen tekstje boven uw ka-derschool; laat het woord staan waar het staat: in vlammend schrift boven het ondergaande Babylon. En beef voor uwen God.

P. GROEN.

Rectificatie. In Artikel XII (Nr 22 dd. 26-2-49). 2e ko-lom, 5e regel van boven, moet de tusschenzin „weliswaar dikwijls voorkomende" gelezen worden: „weliswaar niet dikwijls voorkomende".

ZENDING EN EVANGELISATIE

Een niet geplaatste artikel: China, Mott, etc. (I)

De heer D. Krijger, die in 1942 ten gevolge van een ongeval tijdens de verduistering overleed, vertoefde jarenlang in China. Hij leefde — hij was geen zen-deling — intens met de zending mede. Zijn oogen gingen open voor den funesten invloed van de modernistische zendelingen in China en met name van den door hen beheerschten Nationalen Raad (van kerken en zending in China). Terug in het vaderland, bemerkte hij, dat er velerlei onkunde omtrent de zending in China heerschte. In de voorlichting van „bevoegde" zijde, werd juist de Nationale Raad hemelhoog geprezen; zijn leiders en voormannen van den Federalen Raad in Ame-rika en van den Internationalen Zendingsraad werden met een heilig onschendbaar aureool omgeven. Getuige een publicatie van dr Ir M. G. van Beusekom, die ook nogal met Kagawa dweepte.

Om hertegen te waarschuwen schreef hij een stuk, dat hij inzonder naar „De Standaard" om daarin opge-nomen te worden. Dit blad heeft echter dit stuk, dat wel eenigszins afweek van de gangbare meening en eenige onthullingen over geliefde figuren deed, ge-weigerd.

Het kan zijn nut hebben het thans te publiceren. We danken allen, die dit mogelijk maakten. Er is onlangs een brochure uitgekomen van iemand, die ook D. Krijger heet: ds D. Krijger, predikant te Lochem bij de kerken die in Eindhoven in synode bijeenkwamen. Door deze brochure-zonder-bewijzen-met-enkel-holle-leuzen wil de schrijver eenvoudige menschen van zijn kerken voorlichten inzake den Wereldraad van Kerken en het laatste verzet (prof. Dijk, prof. den Hartogh, dr Praamsma), breken: aansluiting alsnog! Volgens ds A. Dopdorp in „Eenigheid des Geloofs" is ds Krijger gegrepen door de wereldwijde idealen van John Mott c.s.

De boom wordt gekend uit de vruchten. Laat ons eens luisteren naar wat de andere D. Krijger, door den Heere reeds gevoegd bij de zielen onder het altaar, ons te zeggen heeft over de wereldwijde prak-tijken van John Mott c.s.

Sneek.

C. VAN DER WAAL.

Aan de Redactie van
het Dagblad „DE STANDAARD",
Amsterdam.

Geachte Redactie,

De courantenberichten uit Holland, die ik tijdens mijn verblijf in China onder de oogen kreeg, hadden mij reeds voorbereid op den gebrekkigen kijk in ons vaderland op het gebeuren in het Hemelsche Rijk. Vandaar dat ik, kort geleden daarvan terugkeerend, verheugd was kennis te maken met aflevering 1-111 van dit jaar van het tijdschrift LICHTSTRALEN OP DEN AKKER DER WERELD, want daarin schrijft Dr Ir H. G. van Beusekom over China en ik hoopte er uit te kunnen putten bij gelegenheid van dispuut-gesprekken over het Verre Oosten met menschen, die er nooit geweest zijn en die toch meenen tamelijk wel op de hoogte te zijn met de zaken aldaar.

De titel „Het ontwaken van China en het Christendom" belooft een uitgebreid menu, en inderdaad, aan spijzen van verschillenden aard ontbrak het niet. Vooral boelde mijn aandacht hetgeen de schrijver over het Christendom in het Hemelsche Rijk kwam brengen. Ik voedde de leven-dige hoop in den schrijver een geestverwant te zullen aantreffen, die vóór alles aan het „Jonge, ontwakende China" — zooals hij het noemt — klaren wijn kwam schenken over het fundament van het Christendom en niet als eigenlijk doel allerlei politieke en andere idealen

tegelijktijd zou binnen smokkelen. Vooral uitdrukkingen als „Het Christendom zal in China een groote kans heb-ben, wanneer het op ieder levensterrein de hooge eischen van Christus durft stellen en als grondslag nemen" en „de tegenstand van de ongeloofspropaganda heeft de Chinese Christenen geprikkeld tot nadenken over de grondwaar-heden van het Christendom" gaven daartoe gegronde hoop. Zelfs dat de schrijver dien indruk nog tracht te versterken door voor Gen. Chang Chih Chihang 'n bijbel met gouden letters te laten vervaardigen en dien zijn vrienden ten ge-schenke te geven met de boodschap: „dit is 't meest betee-kenende boek van de wereld" kon mij die hoop niet ont-nemen, want wellicht heeft de schrijver niet met zoo-veel Chinese generaals kennis gemaakt als aan mij te beurt mocht vallen en slaat daarom wellicht hun in-tellectuele waarde in het algemeen anders aan dan ik op grond mijner ervaring meen te mogen doen. Per slot van rekening heeft de wereld toch geen Chineeschen generaals noodig om ons de waarde van den Bijbel te verklaren.

Ik las dus welgemoed verder en werd geboeid door 's schrijvers betoog over „De crisis der Zending in China" en de vele wetenswaardige dingen, die hij daarin beschrijft. In welsprekende zinnen weet hij onze aandacht te vangen; men behoeft niet te vragen of hij zich terdege in den toestand heeft ingeleefd. Toch kon ik het gevoel niet van mij afzetten, dat er nog wel het een en ander onder het geschrevene doorloopt, dat de schrijver niet volkomen doorvoeld heeft, misschien wel dat het Chinese karakter hem, evenals bijna allen Westerlingen, vaag en nevel-achtig toeschijnt, en het hem niet mogelijk is het objec-tief te beschouwen, zoodat hij er niet toe komen kan het te nemen, zooals het toch eigenlijk is, eenvoudig en door-zichtig als van een kind.

Na eenige opmerkingen hierover werd aldus vervolgd:

Dit alles intusschen daargelaten, was ik toch verheugd met het boek te hebben kennis gemaakt, want het voor-zag in een behoefte en kon werkelijk aan onze landgenooten een beteren kijk geven op China dan zij thans bezitten.

Maar hoe veranderde mijn blijdschap, toen de schrijver begon over den Nationalen Christen-Raad en zijn streven. En daar was reden voor, want ik heb tijdens mijn veel-vuldig verkeer in zendingskringen veel over dien Raad gehoord en er ook veel over gelezen.

Wat is eigenlijk de Nationale Christen-Raad? Een spiegelbeeld van „the Federal Council of the Churches of Christ in America"? Met deze bewering vermeen ik het dichtst bij de waarheid te zijn. Om te weten wat die Al-gemeene Raad der Kerken van Christus in Amerika is, en wat hij beoogt, behoeft men slechts het werkje van Sanctuary op te slaan, getiteld TAINTED CONTACTS en teboekgesteld voor American Christian Defenders. Het boekje is uitgegeven in November 1931. Hoe roerend is reeds het Voorwoord, geschreven door M. A. Matthews, en hoe slepend roept hij het Amerikaanse Volk op te waken tegen den Vorst der Duisternis, die in de Kerk sluipst. Kolonel Sanctuary staat in voor de feiten, die hij ver-zameld heeft, een zuil inderdaad van indrukwekkende hoogte, genoeg geluid gevend om de slapende, zorgeloze burgers wakker te schudden en den zakenman van zijn gouden kalif af te trekken en terug tot het oude vaderlijk huis en het Kruis, opdat hij den waren grondslag voor zijn leven terugvnde en zijn plicht doe als verwacht mag wor-den van een oprecht vaderlander. Subliem vooral klinkt het einde van dit Voorwoord: „Ontwaak! ontwaak! De vijand loert op uw ondergang!"

In het werkje is genoeg feitenmateriaal verzameld om tot de overtuiging te komen, dat het Communisme hoogtij viert en den Federal Council of the Churches of Christ in Amerika gebruikt als machtig wapen tot doorvoering zij-ner politiek.

Misschien zal iemand de opmerking maken: dit is alles goed en wel, maar hier gaat het over Amerika, terwijl wij het in dit stuk over China hebben! Die opmerking is zeer juist en ik zou zonder goeden grond den Nationalen Christen-Raad van China niet een spiegelbeeld van die Amerikaanse Federatie genoemd hebben, ware het niet dat de schrijver van „Het Ontwaken van China en het Christendom" eenige belangrijke zinsneden wijdt aan Dr Sherwood Eddy en zijn werk. Welnu, die Dr Eddy wordt ook in „Tainted Contacts" aangehaald, zoodat het voor de hand ligt, dat hij eveneens zijn aandeel gehad heeft in het oprichten van den Nationalen Christen-Raad van China.

Wie is die Dr Sherwood Eddy? Leest maar bulletin No. 460 van „The American Civil Liberties Union" over het program van actie van dertig onpartijdige organisaties. In dat program worden als de meest urgente eischen genoemd: erkenning van Rusland door de V.S., en intrekking van de wet, die verspreiding verbiedt van literatuur over de beperking van het kinder-tal. Terzelfdertijd werd in een schrijven, ondertekend door vier leden van de National Board of the Civil Liberties Union, van den Minister van Oorlog opheffing geëischt van den ban op de Communistische Partij. Een dier vier ondertekenaars was Dr Sherwood Eddy.

Het boekje is overwaard gelezen te worden en gaarne zou ik er meer uit aanhalen, wanneer ik niet vreesde te-veel van Uw bladruimte te vergen.

Verder is te Chicago in 1927 een werkje uitgegeven, getiteld: PASTORS, POLITICIANS, PACIFISTS, waarin met nadruk gewezen wordt op het gevaar dat voor de Kerk van Christus steekt in de roekeloze richting, die de Federal Council of Churches of Christ in America, in-slaat. Of van dit werkje een Nederlandsche vertaling be-staat weet ik niet, maar ik zou het wel wenschelijk vinden.

Dr Sherwood Eddy kan, van zijn standpunt bezien, te-vreden zijn over zijn kortelings gehouden „evangelische campagne" in China. Het was werkelijk een succes voor hem en de zijnen. En hoe kon het ook anders? De groote menigte vermoedde allerminst kwaad in zijn optreden. Im-mers, hij verscheen op uitnoodiging van het Nationaal Comité der Y.M.C.A. (Christelijke Jongemannenvereniging) zou men dit in onze taal kunnen overzetten). Bovendien genoot dit Comité de gulle medewerking van vertegen-woordigers van andere nationale organisaties, in het bij-zonder van den Nationalen Christen-Raad van China. Ver-scheidene groote plaatselijke Chinese Kerken openden haar deur voor hem, terwijl sommige Westersche Kerken, wier ledental voor het grootste gedeelte bestaat uit moder-nistische zendelingen, zooals b.v. de Union Church te

Peking, hem op haar spreekgestoelte hadden uitgenoodigd. Wie het streven kent dat uitgaat van de liberalistische missionaire instituties der Yenching Universiteit, zal be-grippen hoe volijverig zij waren om zich als studie-object door Dr Eddy te doen gebruiken.

Meer dan twintig groote opvoedingscentra, over geheel China verspreid, werden bereikt, en vele studenten en andere jongelieden van beiderlei kunne, behoorende tot de intellectuele klasse des volks, reisden hem na overal waar hij optrad, om hem maar zoo vaak mogelijk te kunnen hooren. De campagne was een der uitgebreidste van dezen aard, sedert jaren ondernomen. Zij duurde vijf maanden. In Dr Eddy's rapporten wordt het succes opmerkelijk ge-noemd en het werk werd zorgvuldig voortgezet door Chinese leiders van gelijke geestesgezindheid, in vele gevallen bijgestaan door Buitenlandsche zendelingen.

Het bloote feit dat een campagne onder leiding van een man als Dr Eddy in Christelijke districten mogelijk was, is op zichzelf reeds een veelbeduidend teken des tijds en geeft opnieuw een proeve van de verschrikkelijke mate, waarin het modernisme in zijn verschillende vertakkingen grond wint op het zendingsveld.

Nog eens de vraag: wie is Dr Eddy?

Het best is hij bekend als een Y.M.C.A.-man. Verscheidene jaren was hij in Indië werkzaam als Nationaal Secretaris dezer Vereeniging, en wel tot 1911, toen hij benoemd werd tot Secretaris voor het werk in Azië van het Internationaal Comité der Vereeniging, arbeidende onder de studeerende jeugd in Japan, Korea, China en Indië. In zijn China-cam-pagne werkte hij nauw samen met Dr John R. Mott. Reeds in die dagen begonnen zijn radicale gevoelens alarmeerd te werken op Christelijke leiders in de Vereenigde Staten en elders, wier ongerustheid in de volgende korte bewoor-dingen tot uiting kwam: „Mr Eddy geeft voorbeeld van leiderschap, dat er tegenwoordig op uit is het geloof van honderden onzer jonge mannen en vrouwen te onder-mijnen".

VROUWENLEVEN

Een woord aan onze zusters

We moeten stop zetten met het inschrijven van meerdere zusters voor onze conferentie. De aanvrage zijn meer dan we verwacht hadden, dit geeft groote dankbaarheid en vreugde! Doch wegens het aantal, dat nu zich heeft opgegeven, heeft het comité naar een tweede congres-oord gezocht. Dit is gelukt. Eenige minuten van „De Wiekelaar" staat „Het Zonne-huis", in beide vakantie-oorden zullen we D.V. onze bijbelbesprekingen houden. Een volledig programma kunnen we nog niet precies opgeven, de vorige maal hebben we „een overzicht" gegeven, in die lijn hopen we te vergaderen.

We willen eerst allen elkaar begroeten in „De Wie-kelaar".

Hier volgen enkele mededeelingen:

Aankomst liefst tusschen 2 en 3 uur. We drinken precies 4 uur thee — daar we half vijf aan ons werk gaan — doch eerst moeten dan allerlei zaken gere-geld worden, n.l. de financiën, bonnen afgeven, slaap-plaatsen opzoeken, enz. Dit vordert tijd en 't is niet ge-zellig, het eerste kopje thee in een rommelige omge-ving te drinken!

Helaas gaven lang niet allen op, of men station Apeldoorn of Arnhem aankomt. Toch zullen we trach-ten een extra bus te krijgen, Informeeren dus bij den chauffeur.

Vanuit Apeldoorn: de bus van v. d. Ende 13.10, 14.15, 15.10 uur. Stopt voor „De Wiekelaar".

Vanuit Arnhem: de bus van Arnhem-Deventer 14.30 uur. Stopt ook voor „De Wiekelaar".

Neem geen treinbus. Ze stoppen 10 minuten ver-der, maar dan moeten we sjuouwen met onzen koffer.

Er zijn voor iedere deelneemster(er) twee zomer-dekens, dus het is wel gewenscht een deken mee te brengen. Wie dat lastig vindt, kan ook den deken als pakje opsturen met een label er aan met naam en adres, naar „De Wiekelaar", Hoofdweg 58, Loenen (bij Apeldoorn).

We brengen nog even in herinnering, dat we mee-nemen boter, broodbelegging, vleeschbon, wat koffie.

Maar we denken er vooral om, dat we onzen bijbel, psalm-gezangenboek in den koffer doen; ook wat schriftmateriaal, potlood en papier, is misschien niet overbodig.

Laat niemand schrikken en denken: nu wordt het daar toch „geleerd", want dat is heelemaal de bedoe-fing niet, doch het kan toch gemakkelijk zijn „een krabbeltje" te maken.

HET COMITE.

PERSCHOUW

AMERSFOORT EN OOSTERBEEK

De synodocratische kerkeraad van Amersfoort, evenals andere kerkeraaden van gelijke soort, heeft zich „posi-tief" willen „stellen" ten opzichte van Oosterbeek en de actie-ds B. A. Bos. Hij zegt het zelf. In een officieel voor zijn rekening genomen „toelichting" op een door hem in-gediend voorstel, Dr N. H. Ridderbos geeft er dan weer naast de officieele toelichting een officieuze op.

Laat ons eerst het voorstel overnemen, dan de officieele toelichting.

Hier is het voorstel:

Voorstel van de Raad van de Gereformeerde Kerk te Amersfoort.

DE RAAD DER GEREFORMEERDE KERK VAN AMERSFOORT, op Donderdag 24 Februari 1949 in